

האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד ענת שקולניקוב ו/או דן יקיר ו/או בלה ברג
ו/או דנה אלכסנדר ו/או הדס תגרי ו/או רינת קיטאי ו/או
גילה שטופלר ו/או יוסף ג'בארין ו/או עמרי קאופמן ו/או
נטע עמר

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל ת.ד. 35401 ירושלים
91352

טל 02-6521218 פקס 02-6521219

העותרת

- נ ג ד -

שר הפנים

קריית הממשלה

ירושלים

המשיב

עתירה למתן צו על-תנאי ובקשה לדיון דחוף

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על-תנאי המורה למשיב לבוא וליתן טעם :

(א) מדוע לא יפרסם ברשומות את רשימת המוסדות שקיבלו תמיכה כמוסדות ציבור שהם קריות
חינוך מתקציב משרד הפנים, בשנים 1997, 1998, ו-1999, ואת סכום התמיכות שקיבלו.

(ב) מדוע לא יפרסם ברשומות, בכל שנה, מכאן ולהבא, את רשימת המוסדות הנתמכים מתקציב
משרד הפנים ואת סכום התמיכות במוסדות.

(ג) מדוע לא ימסור לאלתר לעותרת את רשימת המוסדות הנתמכים וסכומי התמיכות הנזכרת
בסעיף (א) לעיל.

בקשה לדיון דחוף

בעתירה זו נדרש לפרסום רשימת תמיכות של משרד הפנים, של שנות התקציב האחרונות, ושל
שנת התקציב הנוכחית. החובה לפרסום רשימת תמיכות מדי ששה חודשים נקבעה בהחלטת

ממשלה, כדי להביא בפני הציבור את המידע במהלך שנת התקציב בה חולקו התמיכות. כדי שהרשימה לשנה הנוכחית תפורסם במהלך שנת התקציב, אם תתקבל העתירה, יש צורך בקיום הדיון בעתירה בשנת התקציב הנוכחית. על כן מתבקש בית המשפט להורות על קיום דיון דחוף בעתירה.

הרקע העובדתי

1. העותרת היא ארגון הפועל להגנה על זכויות אדם בישראל, ובכלל זה חופש המידע והזכות לשוויון, ובכלל זה שוויון בחינוך.
2. המשיב הוא השר הממונה על חלוקת תמיכות למוסדות ציבור מתקציב משרד הפנים.
3. מאז שנת 1993 מחלק משרד הפנים תמיכות מתקציבו למוסדות שהם קריות חינוך. מבחנים לתמיכה בקריות חינוך פורסמו בילקוט הפרסומים 4140 מיום 2.9.93.
(מבחני התמיכה מצ"ב כנספח 1/ע לעתירה).
4. ביום 9.4.97 נתקבלה החלטת ממשלה 1881 (בק/4), בה נקבע (בסעיף יב), כי רשימת הגופים הנתמכים וסכומי התמיכה תפורסם במקובץ ברשומות אחת לשה חודשים.
(החלטת הממשלה מצ"ב כנספח 2/ע לעתירה).
5. מאז, לא פרסם משרד הפנים את רשימת הגופים הנתמכים על ידו, בכל אחת מן השנים.
6. בספר התקציב של משרד הפנים לשנת הכספים 1999 מופיע סעיף 18-03-06 "תמיכה בקריות חינוך" - 7,403,000 ש"ח.
- 83,515,000 סעיף 57-05-11 בספר התקציב של משרד הפנים הוא מענק כללי לפיתוח בסך 83,515,000 ש"ח. בדברי ההסבר (עמ' 87 לספר התקציב) נאמר, כי: "התכנית כוללת מענקים לפיתוח מבני ציבור ותשתיות היקפיות ברשויות המקומיות ובכלל זה להקמת קריות חינוך". נראה, על כן, כי אף חלק מתקציב זה, שאינו מפורט, הינו תקציב תמיכות.
(סעיפי התקציב ודברי ההסבר להם מצ"ב כנספח 3/ע לעתירה).
7. ביום 28.1.99 פנתה ב"כ העותרת ליועץ המשפטי של משרד הפנים וביקשה לקבל את רשימת המוסדות שנמצאו זכאים בשנים 1997 ו-1998 לקבלת כספי תמיכות של משרד הפנים למוסדות ציבור שהם קריות חינוך. כן ביקשה לדעת את סכום התמיכות המיועד לשנת 1999. במכתב צוין כי את המידע המבוקש צריך היה לפרסם ברשומות, על פי החלטת הממשלה. העתק המכתב נשלח ליועץ המשפטי לממשלה.

תזכורת נשלחה ליועץ המשפטי של משרד הפנים ביום 8.2.99.

(מכתב ב"כ העותרת מיום 28.1.99 וטופס התזכורת בפקסימיליה מיום 8.2.99 מצ"ב כנספחים ע/4 א-ב לעתירה).

8. ביום 2.2.99 פנתה ב"כ העותרת למר אליקים רובינשטיין, היועץ המשפטי לממשלה, ציינה כי לא נענתה לבקשתה לקבל רשימת מוסדות נתמכים ממשרד הפנים, וביקשה את רשימת המוסדות.

(מכתב העותרת מצ"ב כנספח ע/5 לעתירה).

9. באפריל 1999 פנתה ב"כ העותרת לעו"ד מ' בלס הממונה על בג"צים בפרקליטות המדינה, בצירוף מכתבה ליועץ המשפטי של משרד הפנים, וביקשה כי משרד הפנים יעביר לידיה את המידע המבוקש.

10. ביום 22.6.99 שבה ופנתה ב"כ העותרת לעו"ד בלס. במכתבה ביקשה שוב לקבל לאלתר את המידע שהתבקש, וכמו כן את רשימת המוסדות הנתמכים מתקציב משרד הפנים לשנת 1999.

(מכתב ב"כ העותרת לעו"ד בלס מיום 22.6.99 מצ"ב כנספח ע/6 לעתירה).

11. עד ליום הגשת העתירה לא נמסר המידע לב"כ העותרת.

הטיעון המשפטי

12. לבית משפט זה סמכות לדון בעתירה, שהמבוקש בה הוא כי יפורסם ברשומות מידע, אשר, לפי החלטת הממשלה, יש לפרסמו ברשומות. כמו כן מתבקש מתן המידע לעותרת.

13. החלטת ממשלה מחייבת כל שר לפעול בהתאם להחלטת הממשלה. על כן, חייב היה המשיב לפרסם את רשימת המוסדות הנתמכים ב"רשומות".

- י' זמיר, **הסמכות המינהלית**, כרך א (נבו, תשנ"ו) עמ' 333.

- הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מיום 15.5.86, הנחייה מס' 21.484.

14. עקרון חופש המידע קיים במשפטנו מימים ימימה, עוד בטרם קיבל את ביטויו בחוק חרות, הוא חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998.

בית המשפט העליון קבע, כי חובת גילוי המידע השלטוני חיונית לקיומו של משטר דמוקרטי תקין, היא מאפשרת ביקורת ציבורית על פעילות הרשויות השלטוניות ומחזקת את מבנה המשטר והממשל. כנגדה מצויה זכות היחיד בחברה כי האמת תיחשף, וכי הוא יוכל לקחת חלק בשיח ושיג פוליטי על יסוד מידע זה.

- בג"צ 1601/94 שליט נ' פרס, פ"ד מד (3) 353, 363 - 365.

15. כך, במיוחד בענייננו. גילוי מידע אודות חלוקת תמיכות המדינה, הוא אמצעי ראשון במעלה לבקרה על הרשות השלטונית, בעניין הנוגע לכלל הציבור. גילוי זה אף מקדם את עקרון השוויון, בענייני השוויון בהקצאות המדינה לצרכי חינוך. גילוי המידע הוא המאפשר לציבור לבחון כיצד מיישמת הרשות השלטונית עקרון חשוב זה, בחלקה מכספי המדינה.

אשר על כן מתבקש בית המשפט לתת צו על-תנאי כמבוקש בראש העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיב, לעשותו למוחלט.

כן מתבקש בית המשפט לפסוק לעותרת שכ"ט עו"ד והוצאות משפט.

ענת שקולניקוב, עו"ד
ב"כ העותרת